

De Aziatische gemarmerde schildwants is een forse wants waarvan de lichtbeige grondkleur grotendeels bedekt wordt door zwarte putjes. Herkenningspunten zijn de wit-zwarte antennen en de streepvormige tekening op de vliezige vleugelpunten.

Aandacht voor de Aziatische bruingemarmerde schildwants

Door de stijgende internationale handel in goederen en verkeer worden heel wat niet-Europese schadelijke organismen, de zogenaamde invasieve exoten, achteloos geïmporteerd waarna zij zich in Europa vestigen en verspreiden. Vandaag moeten we waarschuwen voor de Aziatische bruingemarmerde schildwants *Halyomorpha halys*.

Gertie Peusens en Tim Beliën, pcfruit

Eerder hebben onder meer de buxusmot en meer specifiek voor de fruitteelt de Aziatische fruitvlieg *Drosophila suzukii* deze route al gevolgd.

Al gezien in België

Na een eerste melding van deze exotische schildwants in Zwitserland, volgden Zuid-Europa en onze buurlanden Frankrijk en Duitsland. Afgelopen jaar werd ze ook op verschillende locaties in België en Nederland aangetroffen.

Dat was op 6 plaatsen in België – niet op fruit weliswaar – en op 17 locaties in Nederland, waarvan 4 in Nederlands Limburg. Dus is het slechts een kwestie van tijd vooraleer ze onze fruitregio's zal binnendringen. *Halyomorpha halys* heeft geen voorkeur voor een specifieke fruitsoort. Ze prikt zowel pitfruit, steenfruit als druiven aan. Daardoor kan de populatie zich gemakkelijk in stand houden en groeien. Zo veroorzaakte ze in 2010 in Noord-Amerika voor 37 miljoen dollar schade aan de appeloogst in de Mid-Atlantische regio en is de schade aan de oogst van peren, perziken en nectarines in Midden-Italië dit jaar op 350 miljoen euro berekend. Doordat het vruchtvlees waar de schildwantsen aan gezogen hebben stendig wordt, is het fruit ook niet meer geschikt voor verwerking tot bijvoorbeeld sap. Dat betekent een extra verlies. Naast de economische schade is er ook nog de overlast die zij veroorzaken wanneer de volwassen wantsen massaal en in groep overwinteringsplaatsen opzoeken in huizen of loodsen. Ook voor onze Vlaamse fruitteelers dreigt deze plaag een uitdaging te worden. Nu reeds ondervinden biofruitteelers grote problemen met inheemse schildwantsen, zoals de roodpootschildwants *Pentatomia rufipes* en de groene stinkwants *Palomena prasina* in de perenteelt.

Nieuw onderzoek

Momenteel is de bestrijding met de huidige erkende gewasbeschermingsmiddelen onvoldoende efficiënt, ook in geïntegreerd geteelde boomgaarden. Bijgevolg dienen we dringend naar zowel biologische als geïntegreerde bestrijdingsmethoden te zoeken. Op 1 september zijn pcfruit en UGent (prof. Patrick De Clercq) samen een door de Vlaamse overheid gesteund onderzoeksproject gestart (Vlaio HBC.2018.2224). Het richt zich enerzijds op het monitoren en in kaart brengen van de in de boomgaarden aanwezige schildwantssoorten (en hun natuurlijke vijanden) en anderzijds op het opstellen en optimaliseren van beheersingsmaatregelen. Het jaarlijks verlies ten gevolge van kwaliteitsproblemen door schildwantsen kan bij pitfruit oplopen tot meer dan 2 miljoen euro. Dit onderzoek moet die schade, waar mogelijk, vermijden en terugschroeven.

Signaleer je mee?

Om zo veel mogelijk gegevens over de aanwezigheid en de verspreiding van de Aziatische bruingemarmerde schildwants te verzamelen doen we hierbij een warme oproep naar iedereen. Het speelt geen rol of je al dan niet professioneel bezig bent met planten, fruit of groenten of gewoon insectenliefhebber bent. Elke waarneming van deze soort kan gemeld worden via waarnemingen.be of via mail aan gertie.peusens@pcfruit.be of tim.belien@pcfruit.be. Door zijn gelijkenis met inheemse soorten is het raadzaam om steeds een foto van zowel de boven- als onderkant van het insect mee te sturen. Een duidelijke herkenning-fiche is te vinden op de site waarnemingen.be. ■

De inheemse grauwe veldwants *Rhaphigaster nebulosa* lijkt sterk op de Aziatische gemarmerde schildwants.

Nu reeds ondervinden biofruitelers problemen met de roodpootschildwants *Pentatoma rufipes* waarvan de poten oranjerood/roodbruin zijn. Opvallend is het schildje met een duidelijk afstekende geel tot roodachtige punt en de brede schouders bovenaan.

De verliezen kunnen bij pitfruit oplopen tot meer dan 2 miljoen euro.

Uitwendig kan je bij peren vervormingen zien. Inwendig verkleurt het vruchtvlees waar de schildwantsen geprikt en gezogen hebben, en wordt het hard als steen.